

ועדת המשמעת מזהירה!
נבחן המעביר חומר עזר לרעהו
או רמז מילולי ייענש בחומרה

אוניברסיטת בר אילן הפקולטה למשפטים

מבחן בדיני חוזים, (99-102-02)
מועד א', תש"ע
המרצה: פרופ' גדעון פרחומובסקי
משך הבחינה 150 דקות (שעתיים וחצי)

1. המבחן הוא בחומר פתוח.
2. אורך התשובה לא יעלה על המצוין בראשית כל שאלה. חריגות לא תקראנה.
3. יש לתכנן התשובות מראש. תשובה מבולבלת תגרע מהציון.
4. יש לכתוב בכתב יד קריא וברור. הכתיבה תעשה מצד אחד של הדף בלבד.
5. יש להביא אסמכתאות רלוונטיות מהחוק והפסיקה.
6. כאשר אתם מעלים טיעון כלשהו, הביאו גם את הטיעון שכנגד. גם כאשר אתם מכריעים בעד או כנגד הטיעון, בדקו תמיד כיצד עשוי המשך התשובה להיות מושפע משתי האפשרויות (מקבלת הטיעון, מצד אחד, או מדחייתו, מצד שני).
7. דונו על פי הנתונים העובדתיים הרלבנטיים שבשאלה. הנכם מתבקשים לענות באופן ישיר, אך ורק לסוגיות הרלבנטיות המתעוררות מנתוני האירוע. תשובות כלליות אינן רצויות. תשובה לא רלבנטית עלולה לגרוע מהציון.

בהצלחה!!!

30/10/09 - תאריך
11/12 - תאריך

שאלה 1— ארועון (90%) (אורך התשובה עד תשעה (9) עמודים)

אלון אילני הוא גנן חובב. ב-30.10.2009, הבחין אלון במודעה בעיתון, בה נכתב:

"האם איכות הסביבה חשובה לך? האם ערכי הטבע והנוף בישראל בראש מעיינך? האם תרצה/י לקחת חלק בפעילות שיש בה כדי להציל את העתיד הסביבתי של מדינת ישראל? ביכולתנו להציע לך עבודה בעלת חשיבות לאומית עליונה ששכרה בצידה.

האם תרצה/י לקחת חלק בפעילות שיש בה כדי להציל את העתיד הסביבתי של מדינת ישראל? ביכולתנו להציע לך עבודה בעלת חשיבות לאומית עליונה ששכרה בצידה.

על המעוניינים לשלוח קורות חיים וצילום עדכני באופן מידי לת.ד. 11110 בירושלים. "

רועד מהתרגשות הדפיס אלון את קורות החיים שלו צירף צילום ושלח את החומרים לתא הדואר המצויין במודעה. חמישה ימים לאחר מכן קיבל אלון שיחה ממקור בלתי מזוהה. אותו מקור הזמין להתייצב למחרת היום לפגישה בירושלים. נאמר לאלון שעליו להתייצב בשעה 10 בבוקר ביציאה מן התחנה המרכזית ולהמתין. אלון פעל לפי ההוראות. למחרת ב-10 בדיוק הופיעה מכונית שרד ומתוכה יצא מאבטח שהורה לאלון להתלוות אליו אל תוך המכונית. משנכנס אלון, כוסו עיניו ונאמר לו לא לשאול שום שאלות משום שמדובר בנושא לאומי רגיש. לאחר נסיעה של חצי שעה, הוצא אלון מן המכונית והובל את תוך חדר נטול חלונות. כיסוי העיניים הוסר. עוד לפני שהספיק אלון ההמום לפתוח את פיו, שלף אחד מן המאבטחים נוסח חוזה מודפס שהכין מבעוד מועד בכיסו והורה לאלון לקרוא אותו.

האם תרצה/י לקחת חלק בפעילות שיש בה כדי להציל את העתיד הסביבתי של מדינת ישראל? ביכולתנו להציע לך עבודה בעלת חשיבות לאומית עליונה ששכרה בצידה.

אלון הופתע לגלות שמדובר בחוזה למתן שירותי גינון. החוזה כלל בין היתר את התניות הבאות:

10. הגנן מתחייב לעשות את כל הנחוץ לטיפול הגינה ושמירת מצבם של הצמחים והפרחים.
11. אם ייפגע אחד השתילים או הפרחים במשך תקופת החוזה מכל סיבה שהיא יישא הגנן באחריות ישירה לנזק וסכום הנזק ינוכה משכרו.
12. בשל המצב הקשה של משק המים בישראל, מתחייב הגנן לא לבזבז מים שלא לצורך. עלותו של כל ביזבז מים מיותר תושט על הגנן.
15. הגנן מתחייב לשמור על נימוסין והליכות בכל שיחותיו עם מעסיקתו ולהופיע בפניה בהופעה ייצוגית ומטופחת.
16. בתמורה לשירותיו, יקבל הגנן שכר מינימום. אולם אם תפרח הגינה לשביעות רצונה של המעסיקה יתוגמל בבונוס יומי בסך של עד 30 ש"ח!
24. הגנן מתחייב לשמור על סודיות מוחלטת בנוגע להסדרים המפורטים בחוזה זה. הגנן מתחייב לא להציג את החוזה לאיש. הפרה של התחייבות זו תהווה הפרה יסודית של החוזה אשר תגרור חיוב בפיצויים מוסכמים בסך \$30,000.
30. משך החוזה הוא לשנה. הגנן לא יפוטר כל עוד יעמוד בהתחייבויותיו לפי חוזה זה.

האם תרצה/י לקחת חלק בפעילות שיש בה כדי להציל את העתיד הסביבתי של מדינת ישראל? ביכולתנו להציע לך עבודה בעלת חשיבות לאומית עליונה ששכרה בצידה.

משיים אלון את קריאת החוזה, נתקף בהלם ובאלם. הוא ניסה לברר את זהות המעסיקה, אך פניותיו הושבו ריקם. עוד הספיק אלון לשאול מנין נלקח נוסח החוזה. בתשובה הסביר לו אחד המאבטחים שהוא מצא נוסחי חוזה שונים באינטרנט, ליקט תניות וסעיפים מכל אחד מהם וצירפם לכלל הטייטה שהוצגה לאלון.

בשלב זה ציינו המאבטחים שוב את החשיבות "הלאומית" העליונה של הענין והתחננו בפני אלון שיחתמו. אלון ההמום הסכים אך רק בכפוף לסייג מפורש אותו הוסיף לפני חתימתו:

"חתימתי על חוזה זה מותנית ותקפו של החוזה בכללותו מותנים בכך שאכן מדובר בענין בעל חשיבות לאומית"

לפני חתימה

שבועיים לאחר מכן, התייצב אלון ליומו הראשון בעבודתו החדשה. הוא גילה לאכזבתו המרה שמעסיקתו היא לא אחרת מאשר ברטה בר-נוי, זוכת פרס ישראל לקולנוע ומלכת הברנז'ה הישראלית. עם הגיעו, הסבירה לו ברטה שמלבושיו אינם ראויים וציוותה עליו לשפר הופעה. עוד גילה אלון שמצבה של הגינה בכי רע. על אף מאמציו הכבירים של אלון, מצב חלק מן הגינה נותר גרוע, בין היתר משום שחשש לבזבז יותר מדי מים. מקצת הפרחים, שמצבם היה רע עוד שהגיע אלון קמלו ומתו, ביניהם הוורדים שהיו כה אהובים על ברטה. אולם, היו לאלון גם הצלחות רבות וחלק מן הצמחים שיגשג ופרח תחת טיפולו.

לעומת זאת. יחסיו עם ברטה הלכו והתערערו. ברטה המשיכה להתלונן על הופעתו של אלון ועל כך שבגדיו מלאים כתמי בוך. אלון מצידו הודיע לה בשתי הזדמנויות שונות כחודש לאחר תחילת העסקתו שהחליט להתפטר ושבעוד חודש ילך לדרכו. בתגובה, ענתה לו ברטה שיפסיק להתפנק וישוב מיד לעבודתו. אלון לא הגיב והמשיך לעבוד.

לפני חתימה - אריה?

יום אחד, הבחינה ברטה באלון בעודו נח ולוגם כוס מים. היא התנפלה עליו בצעקות זעם, כינתה אותו "כזבון חסר אחריות לאומית" והודיעה לו שהיא נותנת לו הזדמנות אחרונה בת שבוע ימים לשפר דרכיו, אחרת יפוטרו. כעבור ארבעה ימים נוספים, ביום גשום במיוחד, יצאה ברטה לגינה ובירכה את אלון לשלום. אלון שהיה טרוד בעבודות הגינון, לא שמע את ברכתה ולכן לא השיב. בתגובה, רעמה עליו ברטה בקולה. אלון נבהל כל כך מן הצעקה שהחליק על האדמה הבוצית ורמס את שתילי החרציות. ברטה פיטרה אותו על אתר, בדיוק חודשיים לאחר תחילת העסקתו.

אריה

לפני חתימה

הפרת החוזה - לסיים פיצויים מוסכמים

שבוע לאחר מכן, התקשר אלון לברטה לבקש את שכרו.

בתגובה, קיבל את המכתב הבא:

"אני דוחה בשאט נפש את תביעתך החצופה לקבל שכר. לא מגיע לך ולו שקל בודד. הפרת את החוזה חזור והפר והרסת את פרחי האהובים. עליך לשלם לי סכום של \$50,000 בתוספת ריבית והפרשי הצמדה."

מרתון! ורעה 50,000

אלון פונה אליך ליעוץ משפטי. הוא מפרט בפניך את הנתונים הבאים: ראשית, הוא יכול היה בקלות להשיג עבודה בהיקף דומה במקום אחר ובשכר גבוה יותר לפחות בעשרים אחוז (5000 ש"ח בחודש לעומת 4000 ש"ח). שנית, הוא מעונין לקבל את שכרו המלא כולל בונסים. שלישית, הוא מסביר שלאור דרישותיה של ברטה, נאלץ לרכוש בגדים בסך 6,000 ש"ח שאין להם שום שימוש אחר מבחינתו. הוא מוסיף שעתה אין עוד ביכולתו להשיג עבודה משום שאין ביקוש לגננים.

לפני חתימה וכו' אקוזה אחר שכר + ג'ונלסטיה 6,000 ש"ח

6,000

אלון מבקש את עצתך בעניינים הבאים:

הניחו ראשית שברטה החליטה לתבוע את אלון. דונו/י בשאלות הבאות:

- (1) א. האם עומדת לברטה עילה או עילות תביעה נגד אלון? - הפרת חוזה
ב. מהן טענות ההגנה האפשריות של אלון?
ג. התוכל ברטה לקבל את הסעדים אותם פירטה במכתבה?

(2) עתה הניחו לחילופין שאלון מתעניין באפשרותו שלו לתבוע את ברטה. באילו עילות יכול אלון לתבוע את ברטה ואילו סעדים יקבל?

אריה + פיצויים

לפני חתימה

מרתון - אריה ורעה אריה אריה - אריה ורעה אריה

שאלה 2—שאלת מחשבה (10%)—אורך התשובה עד עמוד אחד (1)

חבר הכנסת אדי אדרס מסיעת היחיד "עשיית עושר" יוזם הצעת חוק לפיה יבוטלו כל הסעדים הקיימים עתה בגין הפרת חוזה ובמקומם יוכל הנפגע לקבל:

"או ביטול והשבה או את רווחי המפר; הא ותו לא."

את/ה משמש/ת עוזר/ת פרלמנטרי/ת של חברת הכנסת הלן הרלו. היא מבקשת לדעת האם כדאי לתמוך בשינוי המוצע. ייעץ/י לה.

בהצלחה!

סלבינו